

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
МИНИСТРЛІГІ

«Қазгидромет» Республикалық
Мемлекеттік Мекемесі

2026 жылғы СӘУІР бойынша Қазақстан аумағы климатының ЖЕДЕЛ МОНИТОРИНГІ

*Қазақстан аумағындағы ауаның орташа айлық температурасының және
айлық атмосфералық жауын-шашын мөлшерінің аномалиялары*

ӨЗЕКТІ АҚПАРАТ

- 2026 жылғы сәуір айында ауа температурасының орташа айлық көрсеткіші **климаттық нормадан 3,27 °С-қа жоғары** болды;
- Жауын-шашын мөлшері климаттық нормадан **–2,74 мм-ге төмен** болды;
- Алматы, Қарағанды және Жамбыл облыстарында орналасқан **тоғыз метеостанцияда** температураның рекордтық мәндері тіркелді;
- **Екі метеостанцияда** айлық атмосфералық жауын-шашын мөлшерінің рекордтары жаңартылды.

Шығарылымға жауапты:

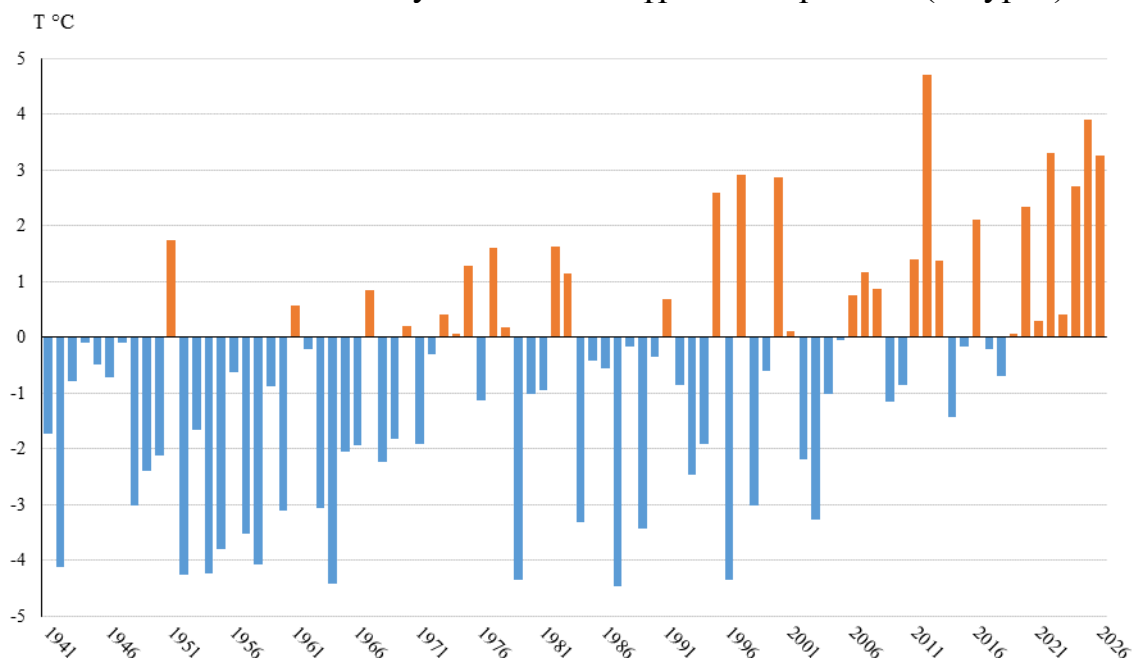
Ж. Дюсенова – ҒЗО КЗБ жетекші ғылыми қызметкері

Н. Абдолла – ҒЗО КЗБ жетекші инженер

ОРТАША АЙЛЫҚ АУА ТЕМПЕРАТУРАСЫНЫҢ АНОМАЛИЯЛАРЫ

2026 жылғы сәуірде ауаның орташа температурасы климаттық нормадан **3,27 °C** асып түсті. Мұндай оң ауытқулар өткен жылдардағы бақылауда да байқалған.

Температуралық аномалиялардың уақыттық қатарын талдау айқын оң үрдісін көрсетеді. 1941 жылдан 2016 жылға дейін температураның теріс ауытқулары басым болды, ал соңғы уақытта оң ауытқулар басым болды, бұл Қазақстан климатының жылынуының айқын үрдісін көрсетеді (1-сурет).

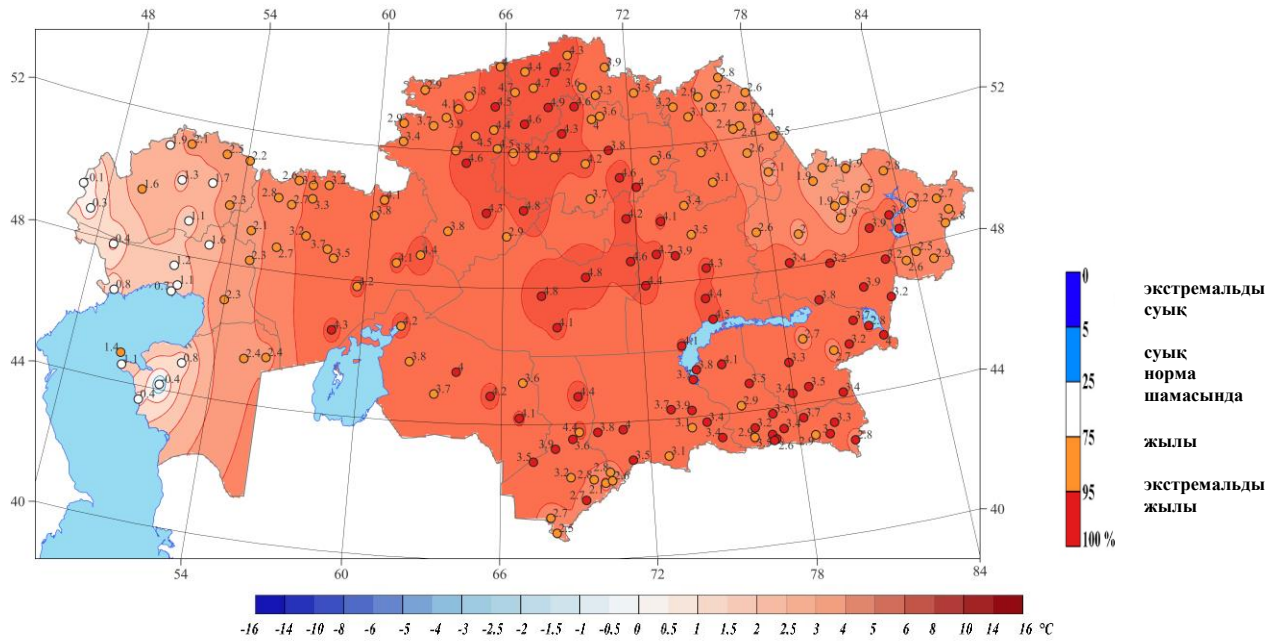
1-сурет. 1941-2026 жылдар кезеңінде Қазақстан аумағы бойынша орташаланған жылдық ауа температурасының сәуір айындағы (°C) аномалияларының уақыттық қатарлары.

Аномалиялар 1991-2020 жылдардағы базалық кезеңге қатысты есептелген.

Сәуірде Қазақстан аумағында ауа температурасының оң аномалиялары байқалды (2-сурет). Климаттық нормадан ең үлкен ауытқу (4,1-4,9 °C) елдің солтүстік, орталық, оңтүстік және оңтүстік-батыс аудандарында тіркелген.

Жоғарыда аталған аудандарда орналасқан 147 метеорологиялық станцияларда температураның 95-100 % аспау ықтималдығымен аса жоғары оң аномалиялар тіркелді. Алматы, Қарағанды, Жамбыл облыстарында орналасқан тоғыз метеостанцияның деректері бойынша орташа айлық ауа температурасының рекордтары жаңартылды.

Батыс Қазақстан, Атырау және Маңғыстау облыстарының батыс бөлігінде ауа температурасы тұтастай алғанда климаттық нормаға сәйкес келді. Батыс Қазақстан облысындағы Жәнібек МС-да (-0,1 °C) және Маңғыстау облысындағы Тұщыбек МС-да (-0,4 °C) теріс аномалиялар байқалды.

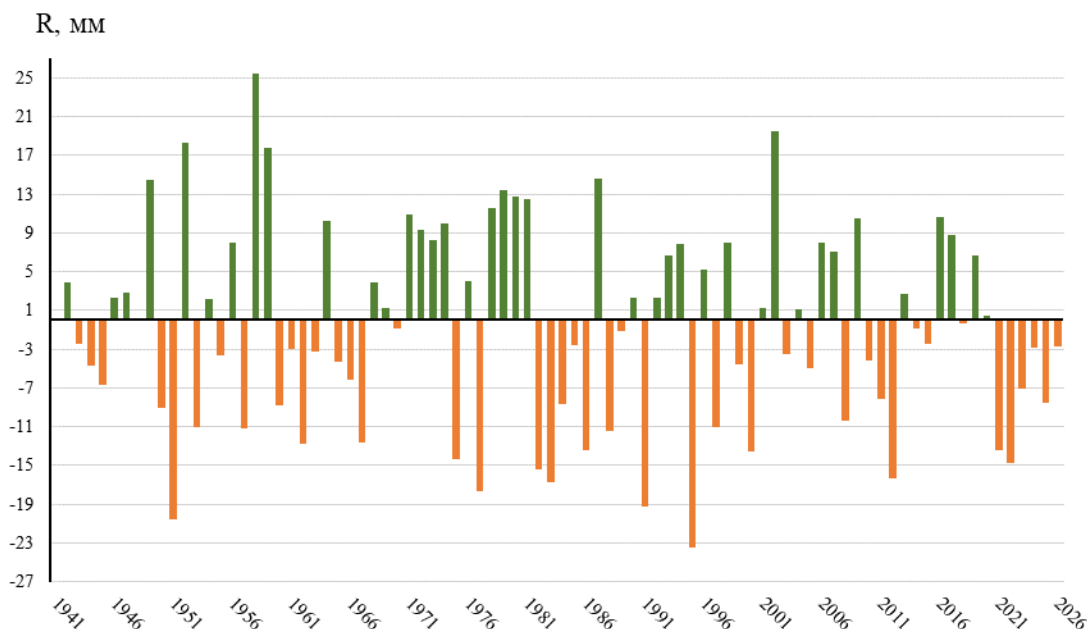

2 – сурет. 1991–2020 жылдардағы кезеңге қатысты есептелген 2026 жылғы сәуір айындағы орташа айлық ауа температурасы (°C) аномалияларының кеңістіктік таралуы және 1941–2026 жылдардағы кезеңге сәйкес есептелген ауа температурасының аспау ықтималдығының кеңістіктік таралуы

АТМОСФЕРАЛЫҚ ЖАУЫН-ШАШЫННЫҢ АЙЛЫҚ МӨЛШЕРІ

2026 жылғы сәуірде жауын-шашын мөлшері климаттық нормадан төмен болып, **-2,74** мм құрады.

Жауын-шашын аномалияларының уақытша қатарының талдауы құрғақ және ылғалды кезеңдердің кезектесуін көрсетеді. Соңғы алты жылда жауын-шашын тапшылығы сақталып отыр.

3-сурет. 1941-2026 жылдар кезеңінде Қазақстан аумағындағы сәуір айы бойынша кеңістіктік орташаланған жылдық (%) аномалиялардың уақыттық қатарлары. Аномалиялар 1991-2020 жылдардағы базалық кезеңге қатысты есептелген.

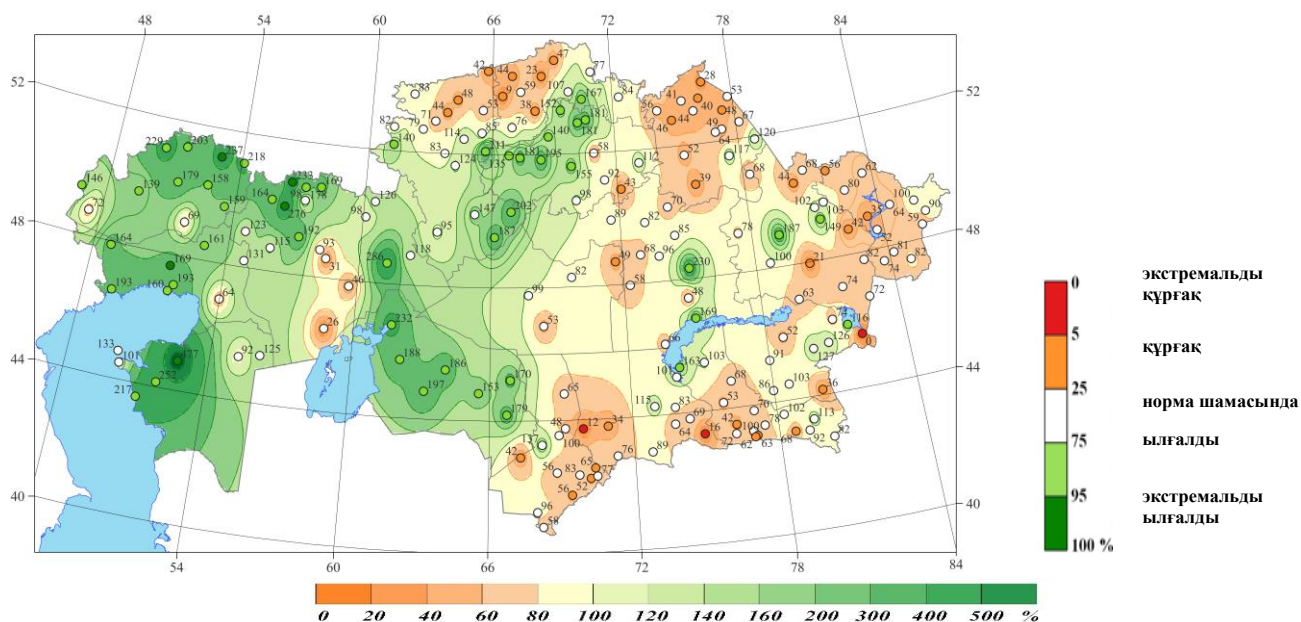
2026 жылдың сәуірі ел бойынша жауын-шашынның біркелкі таралмауымен ерекшеленеді, елдің көп бөлігінде жауын-шашын норма шегінде түсті (4-сурет).

Климаттық норманың 120 %-дан асатын жауын-шашын көлемі елдің батыс аймағында, Қызылорда, Қостанай облыстарында, сондай-ақ Ақмола облысының батысында және Қарағанды, Алматы, Абай мен Жетісу облыстарында белгіленді. Норманың ең жоғарғы мәні 230-дан 477 % -ға дейін елдің батыс, оңтүстік-батыс аудандары мен Қарағанды облысында байқалды. Қазақстанның батыс облыстарының бес метеостанциясында ылғалдану жағдайы өте ылғалды болып сипатталды (5 %-дық экстремум). Екі метеостанцияда (Қызылорда, Бурабай СКФМ) атмосфералық жауын-шашынның айлық сомасының рекордтары жаңартылды.

Жауын-шашынның тапшылығы Ақтөбе облысының оңтүстігінде, Қостанай облысының солтүстігінде, Солтүстік Қазақстан облысының батысында, Павлодар облысында, Абай облысының шығысында, Шығыс Қазақстан облысында, Алматы, Жамбыл, Түркістан облыстарының оңтүстігінде, сондай-ақ Жетісу

облысында байқалды. Ақмола, Қарағанды облыстарында және Ұлытау облысында жауын-шашын мөлшерінің азаюының шағын ошақтары да байқалды.

Ұйық пен Қордай (Жамбыл облысы) және Жалаңашкөл (Жетісу облысы) метеостанцияларында тиісті мәндер «экстремальды құрғақ» (0-5 % аспау ықтималдығы) градациясына енді.

4-сурет. 2026 жылғы сәуірдегі атмосфералық жауын-шашын мөлшерінің (1991–2020 жж. кезеңге есептелген нормадан % бойынша) және атмосфералық жауын-шашын мөлшерінің аспау ықтималдығының кеңістіктік таралуы (1941–2026 жж. кезеңі)